Clasa muncitoare își desfășoară aripile de vultur

...Și Stan Ștefan a pus oamenii la treabă...

(Urmare din pag. 3-a)

Dar pierduseră nădejdea în vorbele lui conu Tache — „liberalu".

Stan nu prea avea chef la vorbă. Multe necazuri ieseau dacă ți afla gândul vreo iscoadă. Nu o pățise tovarășul Tulescu că nu-l mai scăpau din ochi codoșii direcției și știa dela Siguranță?

Odată s'au lipit pe geamurile fabricei manifeste contra războiului. Ziceau) oameni că le-au lipit comuniștii. „Ce-or fi vo'nd?" se întreba Stan. Nu știa decât ceeace comuniștii nu voiau: războiul exploatarea. teroarea.

El, dacă ar fi dat și el de unul...

Dar n'a dat de niciunul până la 23 August 1944, când s'a dus întâia oară la sindicat. După aia s'a înscris în Partid.

De ce? Păi toți oamenii de nădejde din fabrică intrară în Partid. Și Stan îi scrise lui tac'-său în Vlașca să-i spue că acu s'o pune și chestia pământului, dar că n'o să-i fie prea moale lui conu Tache.

La tăbăcării erau tineri mulți și Stan deveni starostele lor. După aia l-au trimis să organizeze tineri și în alte fabrici.

Băiatul de prăvălie al lui nea Sotir devenise om de nădejde. Într'o zi îl chemară tovarășii dela tineret și l-au trimis în Drăgănești-Olt. Acolo era o brigadă de tineri luați din Moldova unde mureau de foame. Numai că ei nu se prea țineau de treabă. O luaseră razna.

Tovarășii i-au spus lui Stan: „Du-te și ori îi pui la treabă ori închizi brigada".

Stan porni. Când se întoarse dela Drăgănești brigada nu mai făcea de râs numele U T M-ului. De atunci îndrăgi munca la brigăzi și n'o mai părăsi.

La sfârșitul lui Octombrie tov. Gheorghiu-Dej făcu un apel către tineret pentru formarea unei brigăzi de muncă voluntară care să termine lucrările de instalare a conductei de gaz metan dintre Agnita și Bod'orca.

Stan Ștefan deveni comandantul celor șase brigăzi de UTM-iști de pe șantierul „Gh. Gheorghiu-Dej".

Au fost o mulțime de încurcături la început pe șantier. Unii ingineri se uitau la brigadieri de sus ca la niște salahori angajați cu ziua, alții se înfundaseră în birocratism și hârtoage și-ți dovedeau negru pe alb — ca oameni practici, nu ca ăia care umblă'n nori: conducta nu poate fi terminată înainte de trei luni și cu mâna de lucru calificată nu cu copii care cântă toată ziua..

Mai erau sudori care întârziau pe la cârciumi și brigadieri care, când întârzia un camion cu scule sau se strica o pompă de scos apa din șant, nu știau decât una: „sabotaj" și se furișau să pregătească o placardă pentru șeful de echipă pentru inginer pentru... sabotori.

Erau zile când brigăzile rămâneau noaptea pe șantier și mașinile cu alimente nu puteau răzbate prin drumurile desfundate de noroi, salopetele și bocancii se făceau praf și băieții lucrau în șanțurile pline cu apă. În câte o brigadă mocneau nemulțumiri: „de ce să fie comandantul din Roșu, când noi suntem jumătate din Galben?"

Toate astea se spărgeau în capul comandantului general ai șantierului. Stan Ștefan trebuia să găsească răspuns la toate, parcă la tat'său acasă învățase să conducă șapte sute de băieți care lucrau pe un șantier de 50 de km. la o treabă pe care n'o făcuseră niciodată.

El trebuia să supravegheze munca organizatorică și cea de educație politică a brigadierilor, să ție legătură cu primăria, prefectura, direcția conductei.

Când un brigadier chiulea i se făcea dor de acasă sau făcea vreo boroboață. Nenea Stan Ștefan spune: „Bine măi tovarășe, pentru asta am venit noi aici? Asa ne învață pe noi U.T.M.-ul? Cum o să te uiți în ochii tovarășului Dej când ne-om întoarce?"

Ei îi avea notați în cap pe ăi mai buni și ăi mai răi de băieții cu care mergeai și în foc și pe cei care te lăsau la jumătate drum. Când se năștea vreo zarvă oarecare apărea și Stan Ștefan luă taurul de coarne, nu cruța pe nimănuni, nu se temea că-și va pierde popularitatea. Se gândea doar ce m'a învățat Partidul? Ce ar spune tovarășii dela U.T.M.? și băieții îl urmau ca unul.

Noaptea pe ploaie înotând în noroi dealungul șantierului Stan Ștefan dădea de echipele de șoc ce lucrau de 36 ore. Băieții îl înconjurau și câte un țânc deabea se vedea din șanțul plin cu apă, se apuca să raporteze: „Tovarășe comandant am făcut trei norme. Ce zici de brigada noastră eșim pr mii?"

Când s'au întors la București tov. Gheorghiu-Dej i-a strâns mâna și l-a strigat în fruntea listei evidențiaților.

Cu steagul roșu al U T M.-ului în mână, luându-și angajamentul în fața tov. Gheorghiu-Dej că va fi gata la orice chemare, lui Stan Ștefan i-o fi trecut prin minte și conu Tache, și nea Sotir și prima ședință de celulă. Și s'o fi gândit: Ce minunată-i viața noastră! Ce minunat e să trăești când ai pentru ce! De ce oare n'oi fi întâlnit Partidul mai devreme?"

Tudor Olaru

Bătrânii întineresc...

Era o zi obișnuită de toamnă. Ploaia deasă și mărunță aducea a tristețe a moleșeală. Norolul de pe șoseaua Chitilei, vâscos și adânc, încremenea picioarele. Ajusesem la numărul 31, oarecum desgustat și încludat. Voi ține minte acest număr, mult timp, pentrucă acolo în cămăruța neîncăpătoare am descoperit unul din cele mai impresionante aspecte ale prefacerilor pe care le trăim.

Locuiesc doui bătrâni acolo. nea Jenică Teodosescu și nevasta. Amândoi au aproape câte 60 de ani. Nu știi pe cine să asculți mai întâi. Amândoi vorbesc aprins, clocotesc de nerăbdare se întrerup, pentrucă până la urmă, nea Jenică să se impună declarând categoric nevestii:

„Am eu cuvântul acum: Tu poți să vorbești mai pe urmă".

„Scânteia, tovarășe? — și glasul lui nea Jenică umple încăperea — e viața mea, e viața noastră. Nevasta să-mi moară în ziua când trebuie să ies la difuzare și tot n'as lipsi. De mult timp mă hrănesc cu ea. De-atunci când apărea mică și o aruncam pe furiș trecătorilor".

Și nea Jenică își însoțește cuvintele cu câțiva pași tinerești, cu câteva mișcări neobișnuite pentru un om de 60 de ani, vrând parcă să arate cum proceda în ilegalitate, când răspândea Scânteia și se pierdea cu iuteală printre trecători.

„Sunt bolnav, fir'ar a dracului de boală, am suferit două operații și am slăbit 20 de kilograme, dar tot nu mă las. Mai mare ciudă să ajungi dela 100 de Scântei la 40 și 30. Dar nu mă lasă nenorocitul ista de ulcer, că anii nu-i simt deloc în spate".

A fost deajuns să tacă doar o clipă, atât cât a cotrobăit într'un dulap vechi pentru a scoate o carte cu coperte roșii, oferită premiu de către asociația „Prietenii Scânteii", pentrucă mătușa Ruxandra care clocotea de nerăbdare să intre în vorbă:

„Eu am fost premiată înaintea lui. Cu toate că babele îmi spuneau „hodoroagă bătrână mai bine ai sta la oratiță" nu m'am lăsat. Am dat la Scânteii, că nu le mai țin minte numărul".

Într'o clipă m'am și pomenit pe masă cu un carnețel galben păstrat cu grijă, în care era menționată ca una din cele mai harnice răspânditoare a Scânteii și deabia atunci am înțeles graba cu care bătrânica răscolise sertarul mesei, auzind întrebarea pe care i-am pus-o lui Nea Jenică.

Nu știu dacă privirile pe care le-au schimbat bătrânii aveau o notă de invidie copilărească în ele, dar amândoi zâmbeau fericiți, mândri, gata să sară în sus de bucurie.

Era o plăcere să-i asculți. Simțeai cum oreștii, cum te năpădește bucuria de a face parte din redacția „Scânteii".

„Ehei, tovarășe, totul nu este să vinzi ziarul. Trebuie să știi cum să-l dai. Să vorbești cu omul să-i arăți ce înseamnă pentru viața lui „Scânteia". De pildă, vorbeam cu un colonel. M'a întrebat de ce vând ziarul și mi-a spus că's destul de bătrân, că nu's vânzător de ziare. I-am răspuns pe îndelete, că „Scânteia" întinerește oamenii. îi face să lupte mai cu foc pentru viitor, le arată drumul spre victorie. Și el știi ce mi-a zis? Că m'au învățat bine acei care m'au trimis.

Nu tovarășe, nu ne-a învățat nimeni. Noi ne-am învățat. Eu știu ce înseamnă, după 30 de ani de muncă, să robotești în întuneric, să n'ai un învățător. Iată ce este „Scânteia" pentru noi. Nu o scânteie, ci o flacără, un' soare".

Ar mai fi spus multe nea Jenică, dar nu l-a lăsat mătușa Ruxandra.

„Ei, acum dă-mi și mie cuvântul. Am și eu dreptul. Doar ai vorbit destul și apoi mai lasă omul să răsufle, a spus ea arătând spre mine".

Și bineînțeles că a început să vorbească.

Am cunoscut toate babele din cartier, toate legăturile de rubedenie, toate preocupările deacolo. Mi-a descris piața și zarzavagiii pe care i-a prelucrat. Oamenii pe care i-a abonat la „Scânteia" aceia pe care i-a făcut să urmărească zilnic ziarul. Mi-a vorbit despre țăranii care opresc în fața casei și-l cer sfatul, despre bârfelile cu care o întâmpină unele femei.

„Burgheze, tovarășe, burgheze. Și-mi vine greu, tovarășe. Mai ales la început mă simțeam prost. Nu știam carte de loc. Dar astăzi, iacă am terminat după un an, două clase primare și la anul când am să împlinesc 60 de ani, o să termin toată școala și o să mă simt de 10 ani".

Adeverința de două clase a ieșit ca din pământ. O privea mândră, triumfătoare, ca pe o diplomă de licență.

Și în timp ce nea Jenică o bătea pe umăr, am văzut parcă strălucind în ochii ei, două lacrimi mari de bucurie.

Când am ieșit din casă n'am mai văzut noroiul și noaptea adâncă. Parcă aducea a primăvară, a iarbă verde și proaspătă.

Ch. Const.

„Mămica"

Așa îi spun fiii și fiica ginerele, nurorile și nepoții ei; așa îi spun prietenii și toți câți o cunosc.

Pe „mămica", o ardeleancă mintoasă, cu spinarea încă neîncovoiată de greutățile vieții, o cheamă Ana Tecu și are 69 de ani.

13 copii a născut, din care îi mai trăiesc șase.

„Mămica" își deapănă amintirile:

— Războiu din 1916 m'a apucat cu o droaie de copii, ca ulcelele. Bărbatu-meu, măcar că era născut și crescut ei și moși-strămoșii lui în țară, a fost târît în lagăr pentrucă era bulgar.

Ca să avem ce mânca, am trudit din greu împreună cu băiatu meu mai mare — avea 14 ani. — la un depozit de lemne. Căram la bușteni și clădeam stive înalte cât casa. Din toată truda asta ieșea o pâine amară, sărecă, de umbram mai mult flămânzi.

Într'o zi o vecină mă îndeamnă: „hai la fabrica de marmeladă că se câștigă mai bine!" Dar acolo nemții, — liota care ne cotropise țara, — își băteau joc de femei și am ales sărăcia decât necinstea.

Bărbatu mi s'a întors din lagăr bolnav. Acum aveam șapte guri de hrănit cu mălaiul astea ale mele și venea și ai șaselea copil. Trei ani a zăcut bărbatu-meu și s'a prăpădit, ros de cancer.

Am lucrat un timp la Pirotechnie. În 1933, patru mii cinci sute de muncitori am ieșit să cerem condiții mai bune de viață. Am fost concediați în massă.

Pe măsură ce-mi creșteau copiii l-am dat la școală să-și facă și patru ani și apoi la meserie, la ucenicie — alți patru ani.

Dar acum pot să spun că munca mea grea de o viață întreagă mi-o văd răsplătită. Nu mă laud când spun că au ieșit toți șase oameni de treabă muncitori cinstiți, ce mai vorbă multă: toți șase în Partidul Comunist: Florică, Spiridon, Andrei, Savu, Ion și Lenuța.

Din treisprezece numai o fată am născut și mă uit la ea ca la soare. Activează la Partid, la sectoru de Galben. Câte am mai pătimit cu ea! În 1925 era cât p'aci să mi-o omoare la Siguranță, că era comunistă. A și rămas bolnavă de atunci. De câte ori ne-au mai scotocit casa zbirii, doar or găsi material clandestin că de, ce-i drept, multe ședințe s'au ținut în casa mea.

Florică îi mai mare fiu al meu e acum la Uzinele de Fier Hunedoara. Conducea înainte sectorul de Roșu. Prin felul cum a muncit și a îndemnat și pe ceilalți la întrecere patriotică și-a câștigat dragostea și încrederea muncitorilor. Chiar ei au cerut să fie scos din producție ca să le conducerea comitetului de întreprindere, să apere interesele muncitorilor și ale țării.

— Trebuie să fii tare mândră de copiii d-tale, mămică.

— Nu zic ba! Dar le și spun: „Măi copii ca să puteți voi acuma să lucrați la clădirea lumii noui, alții v'au pregătit calea, acela care au stat zeci de ani în temniță pentru clasa muncitoare. Acum ei pe voi se bizuie. Purtați-vă așa ca Partidul să n'aibă ce se plânge de voi. Oricum, pentru voi e mai lesne gândiți-vă numai la ăi care au făcut revoluția din Rusia, unde a curs atâta sânge și a fost atâta prăpăd...

— Dar de unde știi mata toate astea, mămică?

— Păi cum, le-am citit și eu în **„Ciapaiev"** și în **„Donul liniștit"** și în **„Așa s'a călit oțelul"**. Mi-a plăcut mie în Ciapaiev cum femeile au urmat în luptă pe bărbații lor cu cățel și purcel și cum l-au mai curățat pe dușmani cu mitraliera!

Și „mămica" mă duse la etajera cu cărțile ei favorite.

— Am învățat singură să citesc. Câțiva ani citeam citeam, dar nu înțelegeam buche. Dar nu m'am lăsat și la urmă tot am răzbit. Și acum dacă mi se întâmplă să mă împotmolesc, să nu înțeleg câte ceva, mă opresc și citesc iar și iar până ce adâncesc ce stă scris acolo. Barim de „Scânteia" nu mai spun: e hrana mea de toate zilele.

Pauză: mămica oftează adânc.

— Ce-i, mămică? De ce oftezi?

— Mă gândesc de ce nu pot face și eu, cu ăști 69 de ani ai mei ceva pentru clasa mea muncitoare acum când e fiertu' fierutu? Nu mă mulțumește numai cititul. Nu mă mulțumește numai să urmăresc ce fac alții. Creerul ăsta al meu multe frământă. Și mă întreb: oare eu, bătrână cum sunt, aș mai putea fi de vreun folos?

— Mămică, cine gândește ca dumneata e tânăr. Pentru cei ce vor să pule umărul, nu există bariera asta: vârsta!

Mămica se luminează.

— Știi ce m'am gândit? Mă înscriu până una alta la UFAR. Adu-mi tovarășă o adeziune!

Sidy Toma

Cei cari vor să plece...

„Fără îndoială, domnule avocat, așa nu mai merge. La început eram nedumerit și răbdător — ce Dumnezeu, nimic nu durează cât lumea! — pe urmă am fost revoltat, acum... nu știu nici eu, parcă mi-am ieșit din fire. Dar e și dece. Comerțul, așa cum l-am cunoscut eu, s'a dus; acu' ci-că afacerile mele nu-s numai ale mele, ci că-i privește pe toți cetățenii, mă rog d-voastră. Cât mai era Alexandrini, mergea cum mergea, dar de când cu Vasile Luca... N'o mai scoatem la capăt: control financiar, economic, de producție. Crezi că sunt vorbe goale — da' de unde, te înșeli amarnic. Nici eu nu le-am luat în serios la început, dar acum sunt strâns în chingi. Ne-au încolțit, domnule, simțim cum ne gâtuie. Nu-i glumă, domnule avocat, nu mai avem ce căuta pe alci".

Nervos, luca țigara neaprinsă printre degete; e un „domn" cu „prestanță" făcută parcă toată numai din calitatea impecabilă a hainelor sale, părul puțin cărunt pe la tâmple, și mai ales dintr'un aer de plictis atotștiutor și scîvisit, pe care obișnuia să-l plimbe prin restaurantele și localurile bucureștene. Un om, care la întrebarea ta pornită dintr'o explicabilă curiozitate, răspundea cu regularitate: „Nu fac nimic, dragă... trăiesc. Ce-aș putea face?" Mai să-ți vină să-l crezi. Devenit „omul" unui mare industriaș, achiziționase odată cu banii și „prestanța" slujind interesele patronului și pe ale sale cu o egală îndemânare. Pe scurt, unul dintre acei speculanți înrăiți care-și ascund meseria în dosul firmei sonore de „oameni de afaceri".

Îl ascultam cum i se destăinuia unui tip înalt, cu vorba și gesturi repezite, contrastând cu fața ștearsă, cenușie, ca o bucată de pânză veche și soioasă. Salariat al multor societăți comerciale, avocatul acesta era un fel de cârtiță a baroului bucureștean.

„D-ta mă știi — a continuat cel dintâi — o viață întreagă am știut să mă port cu oamenii din jurul meu: le-am dat de lucru, i-am plătit, mă rog, cum se cuvine. Că altceva n'aveam de împărțit, ei și cu mine, nu? Fiecare-și vedea de-ale lui. Și azi, nu! Ți se vâră în suflet, nu alta. Te înnebunesc cu pretenții, cu poveți de tot felul de le spun ba bucurii, ba izbânzi. Parcă-s besmetici, pleacă în Iugoslavia să muncească, la Agnita-Botorca, iar așa, la muncă voluntară — auzi, domnule, voluntară, dacă se poate așa ceva! Și culmea e că-i vezi cum fac și dreg, cum se ridică din ce în ce mai mulți în jurul tău, dintre muncitorii ăștia — și noi — ne prăpădim, dăm din colț în colț și nu mai avem încotro. Și te simți străin domnule, străin de tot.

De aia, cum spuneam, vreau să plec. În definitiv, afaceri poți face oriunde — oriunde altundeva — nimic deosebit nu mă leagă alci. „Și pe urmă, mon cher ai o attitudine îți precizezi singur poziția, rostul".

— Și eu mă gândeam la asta, prin America de Sud...

— A nu! Ce nevoie am de locuri de astea exotice unde nu știi la ce să te aștepți și te pomenești că trebuie s'o iei dela început. Eu sunt conservator, îmi place comerțul liniștit, siguranța: Statele Unite, alea-s de mine.

Avea dreptate „domnul". Străin aici de toate câte le facem și le durăm cu toții laolaltă și neputincios în fața lor își precizase singur poziția, rostul — pe care nu și-l mai avea aici și pe care, în curând, nu și-l va putea afla nici aiurea.

T. Sterian

O LUME VECHE AGONIZEAZA — SE NAȘTE O LUME NOUA!

(Urmare din pag. 1-a)

Aceasta era „perspectiva lor" istorică. În această perspectivă istorică nu intra nici prezența trupelor sovietice la Berlin și la Elba, nici înfăptuirea după război a noului plan cincinal sovietic în patru ani, după cum astăzi nu intră nici grandiosul plan prin realizarea căruia U.R.S.S. va întrece economicește în cursul a trei planuri cincinale pe cea mai înaintată și mai bogată țară capitalistă în timp ce aceasta din urmă așteaptă anul 1948 ca anul izbucnirii marei crize economice.

Ce dovedesc toate acestea? Că „oamenii de seamă" ai imperialismului, „marii" săi leaderi politici, sunt incapabili să vadă măcar cât lungul nasului. Că burghezia imperialistă este condusă de oameni politici falimentari, că planurile urzite de acești oameni politici au valoarea unui drum aventuros, plin de primejdii, în care te călăuzește un orb, sau mai rău: un nebun.

Dar dacă burghezia nu mai e în stare să vadă, ochii tineri și ageri ai proletariatului sunt larg deschiși înainte, spre viitor. „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie — ne spune Molotov — a deschis ochii popoarelor, arătând că veacul capitalismului se apropie de sfârșit și că sunt deschise căi sigure spre pacea generală și spre marele progres al popoarelor. Sforțările febrile ale imperialiștilor sub ale căror picioare se clatină terenul, nu vor salva capitalismul de pieirea apropiată".

Orice-ar face imperialiștii: lumea veche se îngustează, lumea nouă câștigă și va câștiga teren.

Era în epoca luptelor dela Stalingrad, când Churchill își exprima convingerea că orașul-erou va fi cucerit de nemți. În timpul acesta, în Iugoslavia, la mii de kilometri îndărătul barierei de foc înălțată de imperialiști împotriva comunismului, poporul iugoslav în frunte cu comuniștii și cu Tito ridica deasupra întregei țări steagul răscoalei naționale eliberatoare. La mii de kilometri de cel mai apropiat regiment sovietic, de cel mai apropiat tun sovietic, poporul, îndrumat de comuniștii lui Tito, vedea limpede forța Uniunii Sovietice, forța socialismului. Insurecția națională trecea în revoluție populară democratică, IAR ACEASTA TINDEA NEÎNCETAT SPRE FORME SUPERIOARE, SOCIALISTE. Pe însuși teritoriul imperialismului, în spatele frontului imperialist, se năștea democrația populară, ca etapă de trecere spre socialism. Lumea nouă dădea răsad.

Astăzi, în Europa, 100 de milioane de oameni clădesc democrațiile lor populare. În Asia, China de Nord s'a rupt din chingile imperialismului și nimic nu-l mai poate salva de prăbușire pe Ciang Kai Shek, unealta trusturilor americane. Astfel, tocmai țările pregătite timp de decenii de politicienii lumii vechi drept bază de operațiuni pentru războiul antisovietic, s'au transformat în avantposturi ale lumii noi în avantposturi ale socialismului.

Și trebue adăogat: în avantposturi tot mai puternice, în adevărate fortărețe ale păcii și progresului, — pe măsură ce în fiecare din aceste țări sunt dați în lături cârceii paraziți ai rămășițelor lumii vechi, pe măsură ce în locul lor cresc și se întăresc mlădițele lumii noi.

Indeosebi în timpul din urmă, pe pământul nostru românesc sunt tot mai numeroase aceste mlădițe vestitoare de bine, tot mai adânci și mai viguroase rădăcinile din care-și trag vlaga.

Iată colectia pe 10 zile a „Scânteii". S'o răsfoim. Timp avem — e doar zi de Crăciun! Ce noian de fapte care poartă în ele fie semnele, fie germenele unei lumi noui!

„Ședința de pregătire a Partidului Unic Muncitoresc. Însuși faptul e elocvent. Dar asta nu-i tot. La ședință, Secretarul General al P.C.R., tov. Gh. Gheorghiu-Dej, a făcut declarații de însemnătate istorică. „Clasa muncitoare și aliații ei, în frunte cu țărănimea muncitoare, nu mai împart puterea cu nicio altă forță politică", a spus el.

Trăim într'o vreme „când clasa muncitoare e clasă conducătoare, când de fapt avem guvernul muncitorimii, țărănimii și intelectualității progresiste, guvern muncitoresc și țărănesc".

Guvern muncitoresc și țărănesc! Asta e cu putință numai într'o lume nouă! Și asta pregătește o lume nouă!

Da, Statul se transformă. Și vedem pe meseriași și pe artiști mulțumind tov. Vasile Luca pentru politica de dreptate fiscală. În toată țara, au loc alegeri de asesori populari. Vom avea judecători populari, procurori populari, apărători populari. Coloanele ziarului sunt pline de condamnări de sabotori și speculanți: vârful represiunii s'a întors împotriva exploatatorilor!

Iată o informație interesantă: controlul economic a reușit să silească un șir de comercianți să-și reducă prețurile. Ea ne amintește că întreaga politică a guvernului muncitoresc-țărănesc tinde spre limitarea exploatării capitaliste, spre restrângerea ei, spre crearea condițiilor desființării oricărei exploatări.

O altă informație: s'a deschis o piață cu magazine de Stat. Și o expresie: „Statul comerciant". Da, Statul nu mai e la noi un jecmănitor și asupritor al norodului. El începe să fie organizator al producției, mare producător industrial și mare comerciant, scăpând poporul de lipitori și deschizând perspective mărețe progresului economic și social al țării noastre.

Iată și o știre despre REAZIM. Fermele de Stat și stațiile de tractoare și mașini agricole nu sunt încă destul de puternice. Dar întărindu-le, vom face din ele pârghiile modernizării agriculturii noastre și ridicării nemaivăzute a nivelului material și cultural al satelor noastre.

Și iată încă o știre: „Numeroase ramuri industriale au împlinit programele de producție pe luna Noembrie". Da, mergem în sus, tot în sus. Și am început să ne deprindem cu cuvintele „programele de producție". Să nu le pierdem însă din minte însemnătatea. Ele sunt înaintemergătorii, chezașii economiei planificate, ai marelui plan de reconstrucție spre care se îndreaptă țara.

Și tocmai de aceea, ziarul e tot mai plin de fapte care arată, cum spunea Marx, că omul, transformând natura și societatea, se transformă și pe sine însuși. Agnita, întruchipare a noii atitudini creatoare a muncitorilor față de muncă, nu e un fapt izolat. „Scânteia" de azi dă o pagină întreagă de asemenea fapte.

Și tot atât de caracteristic pentru transformarea oamenilor e un cuvânt pe care-l întâlnești la tot pasul, un cuvânt vechiu, dar care astăzi a căpătat un sens nou: „CADRE".

„Cadre" înseamnă astăzi omul muncii ca activist politic, omul muncii judecător, omul muncii controlor economic, omul muncii conducător în producție, OMUL MUNCII devenit OM DE STAT. „Cadre" înseamnă truda încordată a muncitorilor și țăranilor pentru a deprinde ȘTIINȚA ȘI ARTA CONDUCERII STATULUI. Când spui „cadre", ai spus și „școală de cadre". Dar „școală de cadre țărănească" parcă prea ar rupe-o cu obiceiurile pământului. Și totuși: „S'au deschis școlile de cadre țărănești ale județenelor P.C.R. din Bacău și Dorohoi"... Iar într'o comună rurală — Nazâru — a fost numită primar o țărancă: Ioana Lepădatu. Se schimbă bărbații, dar nu stau pe loc nici femeile!

Se schimbă nivelul cultural și cercul de preocupări al muncitorimii. Iată: Brigadierii dela Agnita au văzut la Teatrul Armatei piesa „Toulon". Delegații din toată țara ai Asociației „Prietenii Scânteii" au asistat la reprezentația piesei „Chestiunea Rusă a lui Simonov".

Și — pe aceeași linie — răsfoind „Scânteia", găsim la rubrica „ne scriu cititorii" o scrisoare deosebit de interesantă.

Ne scrie un funcționar din faimoasa — pe vremuri — „Direcție Generală a Poliției". Dar e o instituție a Statului nou și e un funcționar din acele „cadre" de care vorbeam. Despre ce credeți că ne scrie? Despre filmele americane, în care vede un instrument al expansiunii ideologice a imperialismului american. Polițistul de tip nou se ridică împotriva... filmelor polițiste. „O cultură sănătoasă — încheie el — nu se poate face prin filme cu gangsteri și cowboy".

Da, DAR... aci ne vor întrerupe oamenii lui „dar". — scepticii, cum li se mai zice. (Sceptici de aceștia sunt la noi cu nemiluita, îndeosebi în păturile sociale neproletare). Da, vor spune ei, DAR nu toți gândesc ca funcționarul dela poliție... Da, Statul devine pe ici pe colo producător și comerciant, DAR industria de Stat e plină de cusururi și speculanții își mai fac în multe locuri de cap. Or fi adevărate cele ce scrieți voi în „Scânteia", DAR voi aveți un optimism de comandă, ochii voștri, ai comuniștilor văd de predilecție ce e bun și frumos, pe când noi oriunde ne uităm vedem o mulțime de lucruri rele și urîte.

Nu, comuniștii nu văd de predilecție ce e bun și frumos.

Ei VĂD pur și simplu. Ei văd ce e bun, văd și ce e rău, dar meritul lor e că știu să vadă ceeace e important.

Învățând clasa muncitoare să vadă în mod științific, în mod materialist-dialectic, Stalin scrie:

„Importante pentru metoda dialectică sunt înainte de toate nu cele ce par la un moment dat stabile, începând deacum să piară, ci cele ce se nasc și se desvoltă, chiar dacă ele par la un moment dat instabile, căci de neînvins pentru metoda dialectică nu sunt decât cele ce se nasc și se desvoltă".

Clasa muncitoare, clasa cu ochii tineri și ațintiți înainte, știe să vadă ceeace nu pot și nu vor să vadă ochii slăbiți și orbiți de teamă ai burgheziei: SEMNELE LUMII NOUI, CEEACE SE NAȘTE ȘI SE DESVOLTA, CEEACE ESTE DE NEÎNVINS!

Să învățăm să vedem aceste mlădițe invincibile ale lumii noi. Să le îngrijim și să le creștem cu dragoste, pentru a face cât mai degrabă din ele arbori puternici. Puterea lor va fi și a noastră, a clasei noastre muncitoare, a țării noastre, a țărilor noastre prietene. Să făurim această putere și s'o vârîm sub ochii miopi ai imperialiștilor, silindu-i DACA NU S'O VADA, S'O SIMTA.

Ea „va forța pe imperialiști să fie mai înțelepți și să se comporte mai calm. Se poate presupune că capitalismul nu este interesat în grăbirea propriei sale prăbușiri". (Molotov).

Semnele lumii noui sunt bunul nostru cel mai de preț.

Câtorva dintre ele le este închinat numărul de Crăciun al „Scânteii".

Sorin Toma

VISUL LUI MOȘ PANDELE

Peste uriașele hale ale uzinei „Ciocanul" întunericul nopții de ajun s'a așezat liniștit. Învăluind clădirile și curtea, în mantia sa. Becul de „25" din boxa portarului era singura luminiță ce se lupta cu întunerecul de afară. Înăuntru moș Pandele moțăia pe un scaun șubred de brad trezărind ori-decâteori se trezea cu bărbia în coșul pieptului.

A visat sau a fost aevea moș Pandele n'ar putea-o spune, destul că noaptea de ajun a fost neobișnuită pentru el. A fost o noapte de ajun cum n'a mai pomenit el niciodată deși număra vre-o 62 de ajunuri.

Luptându-se cu somnul, ce încerca să-l fure „de-an picioarele", moș Pandele se trezește de un târșâit ciudat în curtea fabricei. Ceasul CFR de pe poliția gheretei arăta miezul nopții. Nu era el nici superstițios și nici fricos, moșul, dar astăzi, nu știa nici el cum, parcă nu se prea îndemna să iasă din boxă. Totuși datoria îl face să pună mâna pe un drug de fier și să văsească afară. La ușa halei principale o lumină ciudată

— Cine e?

— Bună seara lui ajun, îi răspunde o voce blândă.

— Moș Crăciun îngână Pandele uimit. Ce cauți alci Moș Crăciun, în fabrica goală? Te-or fi așteptând nerăbdători copiii?

— Pe la copii am trecut de-amu, zâmbi Moș Crăciun și cată să trec și pe la cei mari.

— Și ce cauți în uzină?

— Să văd cine merită și cine nu.

Moș Pandele se scărpină pe sub căciulă, nu prea pricepea el cum vine treaba, dar tăcu și-l urmă pe moșul cu barbă albă, în hală.

Și se făcu deodată lumină peste lumea de fier ce se odihnea și ea după zilele de muncă.

Un drac de menghină cât pumnul fu prima care sări din locul ei și topăind pe o nicovală din drum scoase un sunet strident ce trezi toată hala:

— Moș Crăciun, moș Crăciun, bine-ai venit.

— Moș Crăciun, răsuflă cuptorul de fontă din ungherul lui.

— Moș Crăciun, repetară și strungurile și foarfecile și laminoarele și frezele.

— Liniște ciocănii ciocanul pneumatic, căzând greoi pe nicovala lui. O să-l speriați pe Moș Crăciun și o f-a la fugă.

Moș Crăciun zâmbi și se apropie de mijlocul halei. Rând pe rând îl înconjurară ființele de oțel. Pilele, ciocanele, burghiile, menghinele, cei mici mai în față, cei mari mari în spate.

Numai moș Pandele rămase în ușă mut de uimire. Se crucea și nu-i venea să creadă cele ce le vedea.

Și s'au apucat să-i povestească lui Moș Crăciun fierotinele cum lucrează ele. Cât de harnici sunt meșterii lor. Cât de bine le îngrijesc.

— Uită-te la mine, Moș Crăciun, zise un strung ce lucrea de-ți lua vederile. Uite păpușa mea mobilă și cea fixă 's „lună"; și căruciorul. Uite ce bine mi-e uns glisorul și lagărele. Privește! Și nebunul de strung începu să se învârtească de mai mare dragul.

Dar nici cele trei ciocane pneumatice nu se lăsară mai pe jos. Și ele se lăudau cât de frumos sunt ținute.

Și unde începură să cioc-nească să bocănească de-ți luau urechile.

S'apoi frezele zzzz.., și foarfecile clap-clap, și laminoarele fas-fas și toată lumea aceasta de fier sărind, zbârnâind și chicotind.

Numai în colțul din fund un strung stătea trist în locul lui.

— Ce-i cu tine de stai așa de necăjit, îl întrebă Moș Crăciun.

Strungul oftă.

Dracul de menghină sări deodată pe o măsuță din apropiere.

— Da'păi e necăjit săracul că stăpânul său, Vasile Bârlog nu-l vrea îngrijește.

— Și nu mă pot și eu lăuda ca ceilalți cu munca mea scârțâie strungul. Uite-te la mine, Moș Crăciun. Rugină pe glisoare, aschii, șpanuri la încheieturi, nisip în lagăre merg încet, vai de capul meu. Când m'or pune iar la lucru am să-mi dau sufletul, îngână strungul și lacrimi de ulei murdar i se prelinseră prin ochii cuției de viteze.

— Nu e bine, nu e bine zise Moș Crăciun, mângâind trist strungul abătut...

★

Cât o fi ținut zaiafetul în halele dela „Ciocanul" Moș Pandele nu mai știe. Nici ce s'a mai sfătuit Moș Crăciun cu mașinile. Destul că a doua zi când s'a trezit spre dimineață la ușa halei căută cu privirea de jur împrejur. Toate erau la locul lor așa cum le știa.

Și 'n toate casele muncitorilor care-și îngrijiseră mașinile și au putut lucra bine, plicul muncii lor în acord a făcut să treacă Moș Crăciun pe la ei.

Numai pe la casa lui Vasile Bârlog, cel cu strungul ruginit, cu plicul de salarii gol, Moș Crăciun n'a trecut în anul acesta.

P. Popescu

ORICE MESERIE TREBUEȘTE ÎNVĂȚATĂ TEMEINIC. — La Institutul tehnic de industrie alimentară, în secția de fabricare a pâinii, viitorii brutari deprind tainele meșteșugului lor.